ویرایش دوم

دعاهای قرآنی

هدیه: از کتابخانهٔ مرحوم مولوی محمد سرور فیضی جیجه ای، فراه، افغانستان- ۱۴۰۳

ویراستار: محمد رابع صاحب زاده

ترتیب: عبدالبصیر الکوزي

فوائد ذکر

اَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّیطانِ الرَّجِیمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمٰنِ الرَّحِیمِ

فوائد ذکر: امام ابن قیم رحمه‌الله در کتاب «الوابل الصیب» برای ذکر و دعا بیان داشته که ذکر الله تعالی باعث خوشنودی الله متعال است. ذکر الله باعث طرد شدن شیطان و وسوسه‌های او می‌گردد. ذکر از دل غبار غم و پریشانی را می‌زداید و به جای آن شادی و خوشحالی می‌بخشد. ذکر الهی باعث تقویت قلب و روح آدمی می‌گردد. ذکر باعث جلب روزی و برکت در آن می‌گردد. ذکر باعث عفو گناهان می‌شود. ذکر الله همراه با اشک ریختن در تنهایی باعث جای گرفتن انسان در سایهٔ عرش الهی می‌شود. ذکر قساوت و سنگدلی را از بین می‌برد. انسان ذاکر مشمول درود فرشتگان و رحمت الله متعال می‌شود. ذکر الله متعال باعث نجات از نفاق می‌شود. ذکر انسان را محبوب خلق و خالق می‌گرداند. ذکر غذای قلب و روح است. ذکر صیقل دهنده‌ی قلب است. ذکر وسیله‌ی نجات از عذاب الهی است. ذکر زبان انسان را از مشغول شدن به غیبت، دروغگویی و ناسزاگوی باز می‌دارد. ذکر درختی است که معرفت الله متعال میوه‌هایش می‌باشند. [ماخوذ از حصن المسلم، سعید قحطانی]

آداب
ذکر

اَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمٰنِ الرَّحِيمِ

آداب ذکر و دعا: ذکر و دعا آداب مشروع و شروطی دارد که اگر رعایت شوند، انسان به خواسته‌اش می‌رسد؛ از آداب دعا این است که انبیا و اولیاء و بندگان نیک الله متعال در پیشگاه الله خالصانه می‌ایستادند، اشک‌هایشان جاری می‌شد، قبل از درخواست توبه و استغفار می‌نمودند و با قلب خاشع و حالت فقیرانه نخست لب به تعریف و تمجید و بیان عظمت و پاکی الله متعال می‌گشودند. سپس با التماس و زاری شروع به خواستن می‌نمودند. آداب دیگر دعا اینست که مخلصانه و با ترس و امید باشد و باید درخواستن جدی بود و اصرار کرد. و از آداب دیگر دعا اینست که باید به رحمت‌های الهی امیدوار بود و اینکه دعایش فوراً پذیرفته نشده است نا امید نشود. یکی دیگر از آداب دعا اینست که انسان در دعا بخل نورزد بلکه برای همهٔ مؤمنان خیر دنیا و آخرت را بطلبد و دعا کردن باید بطور مخفیانه صورت گیرد و دست‌ها را رو به قبله کند. از آداب دعا همچنان پاکیزه بودن مکان، دهان و دندان فرد است. همچنین از آداب دعا است که انسان خود را در پیشگاه الله متعال کوچک و ناچیز بداند و عزت را به الله متعال نسبت دهد. [ماخوذ از حصن المسلم، سعید قحطانی]

اوقات اجابت دعا: یک سوم آخر شب، در حال سجده، روزهای جمعه، بعد از نماز فرض، در فاصلهٔ اذان و اقامه، شب قدر، در میدان نبرد، دعای پیشوای عادل، فرد روزه دار و انسان مظلوم زود پذیرفته می‌شود. و اما کسانی که از مال حرام تغذیه می‌شوند دعای آنها پذیرفته نخواهد شد. [ماخوذ از حصن المسلم، سعید قحطانی]

نکته

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

مَا جَعَلَ عَلَيۡكُمۡ فِي ٱلدِّينِ مِنۡ حَرَجٖ [سورة الحج:۷۸]

خوانندۀ محترم! اگر خواندن تمام دعا های قرآنی بر نفس شما ثقیل و گران تمام می شود و یا وقت تان کم است میتوانید به همین چهارده آیۀ ذیل که شامل دعای انبیاء عليهم السلام است اکتفاء کنید، ان شاء الله خداوند متعال مقبول درگاه خود قرار دهد. آمین. وصلی الله علی نبینا محمد وعلی آله وصحبه وسلم تسلیماً کثیراً. وآخِرُ دعوانا أن الحمدُ لله رَبِّ العالمینَ.

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

دعای انبیاء علیهم‌السلام :

دعای حضرت آدم (علیه‌السلام) و حضرت حوا (علیهاالسلام) بعد از خوردن از درخت ممنوعه:

۱. ﴿رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾

«پروردگارا، ما با نافرمانی دستورات تو به خویشتن ظلم و ستم ورزیده‌ایم و اگر ما را نیامرزی و بر ما رحم و شفقت نورزی از زیانکاران خواهیم بود». [اعراف:۲۳]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بعد از آنکه پسر حضرت نوح (عليه السلام) غرق شد و از الله (سبحانه وتعالى) سوال نمود که به من وعده دادی که اهل تو را نجات می دهم الله (سبحانه وتعالى) بدو گفت که این از سر حکمت الهی بوده و از آنچه علم نداری مپرس و بعد از آن حضرت نوح (عليه السلام) عاجزانه از الله (سبحانه وتعالى) طلب مغفرت نمود و دعای ذیل را، بر زبانش جاری ساخت:

۲. ﴿رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَإِلَّا تَغْفِرْ لِي وَتَرْحَمْنِي أَكُنْ مِّنَ الْخَاسِرِينَ﴾

«پروردگارا، حقا که من به تو پناه می‌برم از آنکه از تو بخواهم آنچه را که به آن علم ندارم و اگر مرا نیامرزی ورحم نکنی از زیانکاران خواهم بود». [هود:۴۷]

دعای حضرت ابراهیم (عليه السلام):

۳. ﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ﴾

«پروردگارا، مرا و والدین مرا و مؤمنین را بیامرز روزی که حساب بر پا می‌شود». [ابراهیم:۴۱]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

دعای حضرت ابراهیم (علیه‌السلام) و حضرت اسماعیل (علیه‌السلام) هنگام بالا بردن (تعمیر) پایه های کعبه :

۴. ﴿رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّآ إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾

«پروردگارا، از ما بپذیر؛ که تو شنوای دانایی». [البقرة:۱۲۷]

دعای حضرت ابراهیم (علیه‌السلام) هنگامیکه همسر و فرزند خویش را در مکه رها نمود:

۵. ﴿رَبَّنَآ إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفَى عَلَى اللهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَآءِ﴾

«پروردگارا، محقّقاً تو می‌دانی آنچه را پنهان می‌کنیم و آنچه را آشکـــار می‌کنیم و چیزی در آسمان و زمین بر خدا پنهان نیست». [ابراهیم:۳۸]

دعای حضرت لوط (علیه‌السلام) در مقابل اعمال بد قومش:

۶. ﴿رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ﴾

«پروردگارا، مرا و بستگان مرا از آنچه مردم می‌کنند نجات بده». [شعراء:۱۶۹]

۴

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

دعای حضرت یوسف (علیه‌السلام) بعد از رسیدن به پدر و برادران و اتمام نعمت خداوند متعال بر او:

۷. ﴿رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي مِن تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنتَ وَلِيِّي فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ﴾

«پروردگارا، از حکومت به من داده‌اي و مرا از تعبير خوابها آگاه ساخته‌اي. اي آفريدگار آسمانها و زمين! تو سرپرست من در دنيا و آخرت هستي. مرا مسلمان بميران و به صالحان ملحق گردان». [يوسف:۱۰۱]

دعای حضرت موسی (علیه‌السلام) بعد از سیلی زدن به قبطی و مردن آن:

۸. ﴿رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي﴾

«پروردگارا، من به خود ستم نمودم مرا بيامرز». [قصص:۱۶]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

دعای حضرت موسی (عليه السلام) بعد از رسیدن به مدین هنگامیکه تشنه و گرسنه زیر درخت نشسته بود:

۹. ﴿رَبِّ إِنِّي لِمَآ أَنزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ﴾

«پروردگارا، همانا من به آنچه از خیر برایم بفرستی محتاجم». [قصص:۲۴]

دعای حضرت موسی (عليه السلام) هنگامِ اولین مکالمه با خداوند متعال:

۱۰. ﴿رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي﴾ ﴿وَيَسِّرْ لِيٓ أَمْرِي﴾ ﴿وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِّن لِّسَانِي﴾

«پروردگارا، سینهٔ مرا بگشا و امر مرا آسان کن و گره از زبانم باز کن». [طه:۲۵-۲۶-۲۷]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

دعای حضرت سلیمان (علیه‌السلام) بعد از شنیدن سخن مورچه و تبسم نمودنش:

۱۱. ﴿رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ﴾

«پروردگارا، مرا موفّق فرما تا نعمتی را که به من و به والدین من عنایت کرده‌ای شکر نمایم و تا عمل شایسته‌ای که می‌پسندی بجا آرم و مرا در میان بندگان شایسته‌ات وارد ساز». [نمل:۱۹]

اظهار عجز حضرت زکریا (علیه‌السلام) در نزد خداوند متعال بطور پنهانی:

۱۲. ﴿رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَاشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا﴾

«پروردگارا، به راستی استخوانم سست شده و پیری، سرم را مشتعل (سفید) نموده و من به خواندن تو بی‌بهره نبوده‌ام». [مریم:۴]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

توصیهٔ الله متعال به حضرت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم:

۱۳. ﴿رَّبِّ أَدۡخِلۡنِي مُدۡخَلَ صِدۡقٖ وَأَخۡرِجۡنِي مُخۡرَجَ صِدۡقٖ وَٱجۡعَل لِّي مِن لَّدُنكَ سُلۡطَٰنٗا نَّصِيرٗا﴾

«پروردگارا، مرا صادقانه (به هر کاری) وارد کن، و صادقانه (از آن) بیرون آور، و از جانب خود قدرتی به من عطاء فرما که یار و مددکارم باشد». [اسراء:۸۰]

توصیهٔ الله متعال به حضرت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم بعد از اینکه ایشان را از عجله نمودن در یادگیری قرآن کریم منع نمود:

۱۴. ﴿رَّبِّ زِدۡنِي عِلۡمٗا﴾

«پروردگارا، دانش مرا زیاد کن». [طه:۱۱۴]

نکته

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ

مَا جَعَلَ عَلَيۡكُمۡ فِى الدِّيۡنِ مِنۡ حَرَجٍ [سورة الحج:۷۸]

خوانندۀ محترم! دعا های قرآنی ذیل که شامل سیزده آیه می باشد از دعا های خاصِ صالحان و اولیاء است. با خواندن دعای انبیاء و دعای صالحان یک گلدستۀ بسیار زیبا از دعا و نیایش تکمیل می شود. اگر وقت شما را یاری کرد دعای صالحان را نیز بخوانید ان شاء الله خداوند متعال مقبول درگاه خود قرار دهد. آمین.

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

دعای صالحان و اولیاء:

۱. ﴿رَبَّنَآ ءَاتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَّفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَّقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾
«پروردگارا، ما را در دنیا نیکی عطا فرما و در آخرت نیکی عطا فرما و ما را از عذاب آتش حفظ فرما». [البقرة:۲۰۱]

۲. ﴿رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِن نَّسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا﴾ ﴿رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِنَا﴾ ﴿رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾
«پروردگارا، ما را بر اشتباهات و فراموشی‌هایمان باز خواست مکن». [البقرة:۲۸۶] «پروردگارا، بار تکالیف و مسؤلیت‌های سنگین را آنچنانکه بر دوش ملت‌های پیشین، بسبب گناهان و معصیت‌هایشان، گذاشته بودی بر دوش ما مگذار». [البقرة:۲۸۶] «پروردگارا، بر ما آنچه که ما را یارای آن نیست و از قدرت و توان‌مان خارج است تحمیل مگردان، و از گناهان‌مان درگذر و ما را مورد عفو و بخشش و رحمت و شفقت خویش قرار ده، تویی یار و یاور ما، پس ما را بر ملت‌های کافر پیروز گردان». [البقرة:۲۸۶]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحِيمِ

دعای مؤمنان پس از تفکر در آسمانها و زمین :

۳. ﴿رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلاً سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾

«پروردگارا، این جهان را به باطل خلق نفرمودی تو منزّهی، پس ما را از عذاب آتش حفظ فرما». [آل عمران: ۱۹۱]

دعای اهل اعراف هنگامیکه چشم شان به دوزخیان میافتند:

۴. ﴿رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾

«پروردگارا، ما را با گروه‌ها و ملت‌های ستمگر و ظالم همراه و هم پیمان مگردان». [اعراف:۴۷]

جواب قوم حضرت شعیب (علیه السلام) به مشرکان هنگامیکه آنها را تهدید به اخراج نمود:

۵. ﴿رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ﴾

«پروردگارا، بین ما و قوم ما به حق راهی باز کن؛ زیرا تو بهترین بازکنندگانی». [اعراف:۸۹]

۳

اَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمٰنِ الرَّحِيمِ

دعای قوم حضرت موسی (علیه السلام) هنگامیکه فرعون دستور قتل بچه های شان را صادر نمود و حضرت موسی (علیه السلام) به آنها گفت که به خدا توکل کنید:

۶. ﴿رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ ﴿وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾

«پروردگارا، ما را وسیلۀ امتحان برای قوم ستمگران قرار مده، و به رحمت خود ما را از قوم کفّار نجات بده». [یونس:۸۵-۸۶]

دعای اصحاب کهف هنگامیکه به غار پناه بردند:

۷. ﴿رَبَّنَا آتِنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا﴾

«پروردگارا، ما را از نزد خود رحمتی عطا فرما، و امر ما را به هدایت و رشد موفّق بدار». [کهف:۱۰]

۴

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

دعای بنده گان خاصِ الله متعال:

۸. ﴿رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا﴾ ﴿إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا﴾

«پروردگارا، عذاب دردناک دوزخ را از ما دورگردان، عذابی که اگر گریبانگیر کسی شود تا ابد از او دست نخواهد کشید او را رسوا و حیران می‌کند. دوزخ بس جایگاه و مأوای بد و دردآوری است». [فرقان:۶۵-۶۶]

دعای مؤمنان در حق پیشینیان:

۹. ﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِّلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ﴾

«پروردگارا، ما و برادران مانرا که پیش از ما به ایمان سبقت گرفتند بیامرز و در دل‌های ما برای اهل ایمان کینه قرار مده؛ پروردگارا، به راستی که تویی مهربان رحیم». [حشر:۱۰]

۵

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دعای مستضعفین و مظلومین در یک قریه:

۱۰. ﴿رَبَّنَآ أَخْرِجْنَا مِنْ هَٰذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا وَّاجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ نَصِيرًا﴾

«پروردگارا، ما را از این شهر و دیاری که ساکنان آن ستمکارند خارج ساز، و از جانب خود سرپرست و حمایت‌گری برای ما پدید آور، و از سوی خود یاوری برايمان قرار بده». [نساء:۷۵]

توصيۀ الله متعال در مورد دعا در حق والدين:

۱۱. ﴿رَّبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا﴾

«پروردگارا، والدینم را رحم فرما، چنانکه در کوچکی مرا تربیت کردند». [اسراء:۲۴]

اَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجِيمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمٰنِ الرَّحِيمِ

دعای همسر فرعون:

۱۲. ﴿رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ﴾

«پروردگارا، برایم نزد خودت خانه‌ای در بهشت بنا کن». [تحریم:۱۱]

دعای انسان های که هنگام رسیدن به سن چهل ساله گی در مقابل نعمات الله متعال آنرا تکرار می کنند:

۱۳. ﴿رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾

«پروردگارا، به من توفیق عطاء فرما تا شکر نعمتی را به جای آورم که به من و پدر و مادرم ارزانی داشته‌ای، و کارهای نیکوئی را انجام دهم که می‌پسندی و مایهٔ خوشنودی تو است، و فرزندانم را صالح گردان و صلاح و نیکوئی را در میان خاندانم تداوم‌بخش. من توبه می‌کنم و به سوی تو برمی‌گردم، و من از زمرهٔ مسلمانان و تسلیم‌شدگان فرمان یزدانم». [احقاف:۱۵]

نکته

در ذیل بقیهٔ دعای انبیاء عليهم‌السلام و صالحان که با کلمهٔ
﴿رَبِّ﴾ و یا ﴿رَبَّنَا﴾
در قرآن کریم ذکر شده است، می باشد

١

اَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجيمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحيمِ

١. ﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾
«پروردگارا، ببخشای بر ما گناهان‌مان را و از زیاده‌روی‌ها و تندروی‌هایمان درگذر و ما را در راهت ثابت قدم دار و بر ملت‌های کافر پیروزمان گردان». [آل عمران:۱۴۷]

دعای ساحران زمان حضرت موسی (علیه السلام) هنگامیکه فرعون آنها را تهدید به قتل کرد:

٢. ﴿رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ﴾
«پروردگارا، صبر و شکیبایی را بر ما بریز و ما را مسلمان بمیران». [اعراف:۱۲۶]

دعای نصرانی ها هنگام شناخت حقیقت:

٣. ﴿رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ﴾
«پروردگارا، ما به دین مبین اسلام ایمان آوردیم، پس ما را در زمرۀ امت محمد ﷺ شاهدان و گواهانی قرار ده بر ملت‌های دیگر». [المائدة:۸۳]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

۴. ﴿رَبَّنَا إِنَّكَ مَن تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ﴾

«پروردگارا، هرکه را تو به آتش افکنی، خوار و زبونش ساخته‌ای و ستمگران و ظالمان را هیچ یار و یاوری نیست». [آل عمران:۱۹۲]

۵. ﴿رَبَّنَا إِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا﴾

«پروردگارا، ما ندای حق و ایمان را از فرستاده‌ات که بسوی نجات و رستگاری می‌خواند و می‌گفت به پروردگارتان ایمان آورید شنیدیم و بدو گرویدیم». [آل عمران:۱۹۳]

۶. ﴿رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ﴾

«پروردگارا، پس ببخشای بر ما گناهان‌مان را و درگذر از زشتی‌ها و خطاهای‌مان و ما را در زمرۀ نیکوکاران بمیران». [آل عمران:۱۹۳]

٣

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

۷.﴿رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدتَّنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ﴾

«پروردگارا، آنچه بر زبان پیامبرانت به ما وعده داده بودی را به ما ارزانی دار، و ما را در روز قیامت خوار و زبون مگردان، به راستی که تو بر وعده‌هایت پایداری و هرگز خلاف وعده نخواهی کرد». [آل عمران:۱۹۴]

دعای حضرت عیسی (عليه السلام) هنگامیکه یکی از حواریون از وی تقاضای سفرهٔ آسمانی نمود:

۸. ﴿رَبَّنَا أَنزِلْ عَلَيْنَا مَآئِدَةً مِّنَ السَّمَآءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِّأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِّنكَ وَارْزُقْنَا وَأَنتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ﴾

«پروردگارا، خوانی از آسمان برایمان بفرست تا عیدی، برای اول و آخر ما باشد و معجزه‌ای از جانب تو باشد. و ما را روزی برسان، و تو بهترین روزی‌دهندگانی». [المائدة:۱۱۴]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

دعای حضرت ابراهیم (علیه السلام) هنگامِ بیزاری جستن از پدر و قوم خود بخاطر رضای الله متعال:

۹. ﴿رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ﴾

«پروردگارا، بر تو توکّل کردیم و به سوی تو زاری می‌کنیم و به سوی تو برگشت ما است». [ممتحنه:۴]

دعای بنده گان خاصِ الله متعال:

۱۰. ﴿رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا﴾

«پروردگارا، بما همسران و فرزندانی ارزانی دار که باعث روشنی چشم و سعادت و خوشبختی‌مان شوند، و ما را پیشوای مؤمنان و متقیان قرار ده». [فرقان:۷۴]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

دعای حضرت موسی (عليه السلام) و برادرش حضرت هارون (عليه السلام) هنگامیکه خداوند آنها را به دعوت فرعون مأمور کرد:

۱۱. ﴿رَبَّنَآ إِنَّنَا نَخَافُ أَن يَفۡرُطَ عَلَيۡنَآ أَوۡ أَن يَطۡغَىٰ﴾

«پروردگارا، ما می‌ترسیم که او (فرعون) بر ما پیش دستی کند و یا طغیانگری آغازد». [طه:۴۵]

دعای که مؤمنان آنرا تکرار می کردند ولی کفار آنها را مسخره می کردند:

۱۲. ﴿رَبَّنَآ ءَامَنَّا فَٱغۡفِرۡ لَنَا وَٱرۡحَمۡنَا وَأَنتَ خَيۡرُ ٱلرَّٰحِمِينَ﴾

«پروردگارا، ما به تو ایمان آورده‌ایم؛ پس ببخشای بر ما گناهانمان را و ما را مورد رحم و شفقت قرار ده که تو بهترین رحم کنندگانی». [مومنون:۱۰۹]

اَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطانِ الرَّجيمِ
بِسمِ اللهِ الرَّحمٰنِ الرَّحيمِ

شکرگوئی بهشتیان بعد از اقامت شان در بهشت:

۱۳. ﴿إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ﴾

«بدرستیکه پروردگار ما آمرزنده (گناهان بندگان) و سپاسگزار (کارهای نیک ایشان) است». [فاطر:۳۴]

دعای حاملان عرش در حق مؤمنان:

۱۴. ﴿رَبَّنَا وَسِعۡتَ كُلَّ شَيۡءٖ رَّحۡمَةٗ وَعِلۡمٗا فَٱغۡفِرۡ لِلَّذِينَ تَابُواْ وَٱتَّبَعُواْ سَبِيلَكَ
وَقِهِمۡ عَذَابَ ٱلۡجَحِيمِ﴾

«پروردگارا، تو به رحمت و دانش هر چیز را فراگرفته‌ای، پس کسانی را که توبه کرده و پیروی راه تو را کردند بیامرز و از عذاب دوزخ نگاهشان بدار». [غافر:۷]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

دعای حاملان عرش در حق مؤمنان:

۱۵. ﴿رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَاءِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ ﴿وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾

«پروردگارا، و ایشان را به باغ‌های دائمی که به ایشان وعده داده‌ای وارد ساز و کسانی که شایسته‌اند از پدران و زنان و فرزندانشان را وارد بهشت ساز به درستی که تو عزیز و حکیمی و از بدی‌ها نگاهشان دار و آنکه را در آن روز از بدی‌ها نگاهداری حقیقتاً به او رحم کرده‌ای، و این است همان کامیابی بزرگ». [غافر:۸-۹]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

دعای حضرت ابراهیم (علیه السلام):

۱۶. ﴿رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُوا وَاغْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾

«پروردگارا، ما را وسیلهٔ آزمایش و امتحان کافران قرار مده و ما را بیامرز، پروردگارا، به راستی که تو عزیز حکیمی». [ممتحنه:۵]

دعای مؤمنین در روز قیامت:

۱۷. ﴿رَبَّنَا أَتْمِمْ لَنَا نُورَنَا وَاغْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾

«پروردگارا، نور ما را برای ما کامل گردان و ما را بیامرز به درستی که تو بر هر چیزی توانایی». [تحریم:۸]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

دعای حضرت ابراهیم (علیه‌السلام) در مورد مکهٔ مکرمه:

۱۸. ﴿رَبِّ اجْعَلْ هَٰذَا بَلَدًا آمِنًا وَارْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ﴾

«پروردگارا، این شهر را شهری امن بگردان و اهل آن را از میوه‌جات روزی ده». [بقره:۱۲۶]

دعای حضرت زکریا (علیه‌السلام) هنگامِ دیدن معجزهٔ میوه ها در نزد حضرت مریم (علیهاالسلام):

۱۹. ﴿رَبِّ هَبْ لِي مِن لَّدُنكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ﴾

«پروردگارا، مرا از نزد خود فرزندی بخشای که پاکیزه باشد به راستی که تو شنوندهٔ دعایی». [آل عمران:۳۸]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

دعای حضرت موسی (عليه‌السلام) هنگامِ فرونشست خشم آن:

۲۰. ﴿رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِأَخِي وَأَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ﴾

«پروردگارا، مرا و برادر مرا بیامرز و ما را در رحمت خود داخل نما و تویی بهترین رحم‌کنندگان». [اعراف:۱۵۱]

توصيةُ الله متعال:

۲۱. ﴿رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ﴾

«پروردگارا، مرا بیامرز و رحم نما و تویی بهترین رحم‌کنندگان». [مؤمنون:۱۱۸]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

دعای حضرت نوح (عليه‌السلام) بعد از اینکه قومش او را تهدید به رجم (سنگسار) نمود:

۲۲. ﴿رَبِّ إِنَّ قَوۡمِي كَذَّبُونِ﴾﴿فَٱفۡتَحۡ بَيۡنِي وَبَيۡنَهُمۡ فَتۡحٗا وَنَجِّنِي وَمَن مَّعِيَ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ﴾

«پروردگارا، به راستی که قوم من، مرا تکذیب کردند. پس بین من و ایشان راهی بگشا و مرا با مؤمنانی، که با من اند نجات مرحمت کن». [شعراء:۱۱۷-۱۱۸]

توصیهٔ الله متعال به حضرت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم بعد از اینکه ایشان را امر نمود که جواب بدی را با نیکی بدهد:

۲۳. ﴿رَّبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنۡ هَمَزَٰتِ ٱلشَّيَٰطِينِ﴾﴿وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَن يَحۡضُرُونِ﴾

«پروردگارا، به تو پناه می‌برم از وساوس شیاطین و به تو پناه می‌برم، پروردگارا، از اینکه نزد من آیند». [مؤمنون:۹۷-۹۸]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

دعای حضرت نوح (عليه السلام) و پیامبری بعد از آن هنگامیکه قوم شان آنها را تکذیب نمودند:

۲۴. ﴿رَبِّ انْصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونِ﴾

«پروردگارا، مرا یاری کن در مقابل آنچه مرا تکذیب کردند». [مؤمنون:۲۶]

توصیهٔ الله متعال به حضرت نوح (عليه السلام) بعد از استقرار در کشتی:

۲۵. ﴿رَّبِّ أَنزِلْنِي مُنزَلًا مُّبَارَكًا وَأَنتَ خَيْرُ الْمُنزِلِينَ﴾

«پروردگارا، مرا در جایگاه پرخیر و برکتي فرود آور و تو بهترین فرودآورندگاني». [مؤمنون:۲۹]

۲۶. ﴿رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾

«پروردگارا، مرا در میان ستمگران قرار مده». [مؤمنون:۹۴]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

دعای حضرت ابراهیم (عليه السلام):

۲۷. ﴿رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ﴾ ﴿وَاجْعَل لِّي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ﴾ ﴿وَاجْعَلْنِي مِن وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ﴾

«پروردگارا، به من کمال و معرفت مرحمت فرما و مرا از زمرهٔ شایستگان گردان، و براي من ذکر خیر و نام نیك در میان آیندگان بر جای دار، و مرا از زمرهٔ کسانی ساز که بهشت پر نعمت را فراچنگ می‌آورند». [شعراء:۸۳-۸۴-۸۵]

دعای حضرت ابراهیم (عليه السلام) در مورد مکهٔ مکرمه:

۲۸. ﴿رَبِّ اجْعَلْ هَٰذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَن نَّعْبُدَ الْأَصْنَامَ﴾

«پروردگارا، این شهر را امن بگردان و من و فرزندانم را از بندگی بتان دور بدار». [ابراهیم:۳۵]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

دعای حضرت زکریا (عليه‌السلام):

۲۹. ﴿رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ﴾

«پروردگارا، مرا تنها مگذار و تو بهترین وارثاني ». [انبیاء:۸۹]

دعای حضرت موسی (عليه‌السلام) هنگامِ فرار از فرعون قبل از رسالت:

۳۰. ﴿رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾

«پروردگارا، مرا از قوم ستمگران نجات ده». [قصص:۲۱]

دعای حضرت لوط (عليه‌السلام) بعد از اینکه قومش از وی تقاضای آوردن عذاب را نمود:

۳۱. ﴿رَبِّ انْصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ﴾

«پروردگارا، مرا بر قوم مفسدین پیروز گردان». [عنکبوت:۳۰]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

دعای حضرت ابراهیم (علیه‌السلام) بعد از اینکه از نزد قوم خود بسوی پروردگار رفت:

۳۲. ﴿رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ﴾

«پروردگارا، فرزندان شایسته‌اي به من عطاء کن». [صافات:۱۰۰]

دعای حضرت موسی (علیه‌السلام) بعد از اینکه از مصر فرار نمود و بسوی مدین روانه شد:

۳۳. ﴿عَسَىٰ رَبِّي أَنْ يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ﴾

«امیدوارم که پروردگارم مرا به راه راست هدایت کند». [قصص:۲۲]

دعای حضرت نوح (علیه‌السلام):

۳۴. ﴿رَبِّ لَا تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا﴾

«پروردگارا، در روی زمین احدی از کفّار را مگذار». [نوح:۲۶]

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

دعای حضرت نوح (علیه السلام):

۳۵. ﴿رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾

«پروردگارا، من و پدر و مادرم و هر آنکسی از مؤمنان که به خانهٔ من درآید و همهٔ مردان و زنان مؤمن و متعهد را بیامرز و ببخشای». [نوح:۲۸]

دعای حضرت ابراهیم (علیه السلام):

۳۶. ﴿رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ﴾

«پروردگارا، من و فرزندانم را مؤمنانی متعهد و نمازگذار گردان و دعاء و نیایش مرا قبول درگاهت کن». [ابراهیم:۴۰]

17

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

دعای حضرت یوسف (عليه السلام) برای فرار از دام زنان:

۳۷. ﴿قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ
وَأَكُن مِّنَ الْجَاهِلِينَ﴾

«گفت (یوسف) پروردگارا، زندان براي من خوشایندتر از آن چیزی است که مرا بدان فرا می‌خوانند، و اگر نیرنگ ایشان را از من باز نداری، بدانان می‌گرایم و از زمرۀ نادان‌ها می‌گردم». [یوسف:۳۳]

دعای حضرت ابراهیم (عليه السلام):

۳۸. ﴿رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ﴾

«پروردگارا، و بپذیر دعای مرا». [ابراهیم: ۴۰]

فضیلت ذکر

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

در مورد فضیلت ذکر در قرآن کریم الله متعال می فرمایند:

۱: ﴿فَٱذۡكُرُونِيٓ أَذۡكُرۡكُمۡ وَٱشۡكُرُواْ لِي وَلَا تَكۡفُرُونِ﴾ [البقرة: ۱۵۲].

«مرا یاد کنید تا من نیز شما را یاد کنم، و از من سپاسگزاری کنید و ناسپاسی مرا نکنید».

۲: ﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ ذِكۡرٗا كَثِيرٗا﴾ [الأحزاب: ۴۱].

«ای مؤمنان! الله را بسیار یاد کنید».

۳: ﴿وَٱلذَّٰكِرِينَ ٱللَّهَ كَثِيرٗا وَٱلذَّٰكِرَٰتِ أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُم مَّغۡفِرَةٗ وَأَجۡرًا عَظِيمٗا﴾ [الأحزاب: ۳۵]

«مردان و زنانی که الله را بسیار یاد می‌کنند، الله برای آن‌ها آمرزش و پاداش بزرگی فراهم ساخته است».

فضیلت ذکر

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

در مورد فضیلت ذکر در احادیث، حضرت پیامبر اکرم ﷺ می‌فرمایند:

۱: «مَثَلُ الَّذِي يَذْكُرُ رَبَّهُ وَالَّذِي لَا يَذْكُرُ رَبَّهُ مَثَلُ الْحَيِّ وَالْمَيِّتِ» [بخاری].

«مثال کسی که پروردگارش را یاد می‌کند و کسی که پروردگارش را یاد نمی‌کند، مانند زنده و مرده است».

۲: «يَقُولُ اللهُ تَعَالَى: أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي بِي، وَأَنَا مَعَهُ إِذَا ذَكَرَنِي، فَإِنْ ذَكَرَنِي فِي نَفْسِهِ ذَكَرْتُهُ فِي نَفْسِي، وَإِنْ ذَكَرَنِي فِي مَلَأٍ ذَكَرْتُهُ فِي مَلَأٍ خَيْرٍ مِنْهُمْ، وَإِنْ تَقَرَّبَ إِلَيَّ شِبْرًا تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ ذِرَاعًا، وَإِنْ تَقَرَّبَ إِلَيَّ ذِرَاعًا تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ بَاعًا، وَإِنْ أَتَانِي يَمْشِي أَتَيْتُهُ هَرْوَلَةً» [بخاری].

ابوهریره رضی الله عنه می‌گوید: نبی اکرم ﷺ فرمود: «خداوند متعال [در حدیث قدسی] می‌فرماید: من با بنده‌ام بر اساس گمانی که به من دارد، رفتار می‌نمایم. و هنگامی که مرا یاد می‌کند، من با او هستم. پس اگر در تنهایی مرا یاد کند، من هم او را در تنهایی، یاد خواهم کرد. و اگر مرا در میان جمع، یاد کند، من او را در میان جمع بهتری، یاد خواهم کرد. و اگر به اندازۀ یک وجب به من نزدیک شود، من به اندازۀ یک ذراع به او نزدیک می‌شوم. و اگر به اندازۀ یک ذراع به من نزدیک شود، من به اندازۀ یک باع (فاصلۀ باز کردن دو دست) به او نزدیک می‌شوم. و اگر قدم زنان به سوی من بیاید، من دوان دوان به سوی او خواهم آمد».

فضیلت ذکر

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

۳: «مَنْ قَرَأَ حَرْفًا مِنْ كِتَابِ اللهِ فَلَهُ بِهِ حَسَنَةٌ، وَالْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا، لَا أَقُولُ: ﴿الٓمٓ﴾ حَرْفٌ، وَلَكِنْ: أَلِفٌ حَرْفٌ، وَلَامٌ حَرْفٌ، وَمِيمٌ حَرْفٌ» [ترمذی].

«هرکس یک حرف از قرآن بخواند، یک نیکی برایش نوشته می‌شود، و هر نیکی، ده برابر خواهد شد، من نمی‌گویم: (الم) یک حرف است، بلکه: ألف یک حرف، لام یک حرف و میم یک حرف است».

۴: «مَا جَلَسَ قَوْمٌ مَجْلِسًا لَمْ يَذْكُرُوا اللهَ فِيهِ، وَلَمْ يُصَلُّوا عَلَى نَبِيِّهِمْ إِلَّا كَانَ عَلَيْهِمْ تِرَةٌ، فَإِنْ شَاءَ عَذَّبَهُمْ وَإِنْ شَاءَ غَفَرَ لَهُمْ» [ترمذی].

«هر گروهی در مجلسی بنشینند و در آن، ذکر الله را نکنند و بر پیامبرشان درود نفرستند، بر آنها حسرت و افسوس وارد می‌شود، و بر الله است که آنها را ببخشد یا عذاب دهد».

[ماخوذ از حصن المسلم، سعید قحطانی]

دعای
ختم
قرآن

دعای ختم قرآن کریم (اول)

از عبدالله بن مسعود رضی الله عنه روایت کرده است که گفت: رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: هر بنده‌ای که دچار دل‌مشغولی و غم و اندوه شود و این دعا را بخواند:

اَللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ، وَابْنُ عَبْدِكَ، وَابْنُ أَمَتِكَ، نَاصِيَتِي بِيَدِكَ، مَاضٍ فِيَّ حُكْمُكَ، عَدْلٌ فِيَّ قَضَاؤُكَ، أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ، أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ، أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ، أَوِ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ، أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رَبِيعَ قَلْبِي، وَنُورَ صَدْرِي، وَجَلَاءَ حُزْنِي، وَذَهَابَ هَمِّي.

[الترغیب و الترهیب:۱۸۲۲ (صحیح)]

(خداوندا من بنده‌ی تو و فرزند بنده‌ی تو و فرزند کنیز تو هستم، پیشانی من به دست توست، حکم تو در مورد من اجرا شدنی است، قضایت در مورد من نافذ است؛ از تو به هر نامی که داری و خودت بر خود گذاشته‌ای یا به کسی از آفریده‌هایت یاد داده‌ای یا در کتابت نازل کرده‌ای، یا در علم غیب نزد خودت محفوظ داشته‌ای می‌خواهم قرآن را بهار قلب من و نور سینه‌ام، و از بین برنده‌ی اندوهم و غصه‌ام قرار دهی) حتما خداوند دل‌مشغولی و غم و اندوه او را از بین برده، گشایشی حاصل می‌کند. گفتند: ای پیامبر خدا، آیا آن را فرا نگیریم؟ فرمود: آری، برای هرکه آن را بشنود شایسته است فرایش گیرد.

دعای ختم قرآن کریم (دوم)

اَللّٰهُمَّ اٰنِسْ وَحْشَتِيْ فِيْ قَبْرِيْ اَللّٰهُمَّ ارْحَمْنِيْ بِالْقُرْآنِ الْعَظِيْمِ وَ اجْعَلْهُ لِيْ اِمَامًا وَّ نُوْرًا وَّ هُدًى وَّ رَحْمَةً اَللّٰهُمَّ ذَكِّرْنِيْ مِنْهُ مَا نُسِّيْتُ وَ عَلِّمْنِيْ مِنْهُ مَا جَهِلْتُ وَ ارْزُقْنِيْ تِلَاوَتَهٗ اٰنَآءَ اللَّيْلِ وَ اَطْرَافَ النَّهَارِ وَ اجْعَلْهُ لِيْ حُجَّةً يَّا رَبَّ الْعَالَمِيْنَ. [احیاء علوم الدین:۱/۳۵۵]

خدایا! وحشت مرا در قبرم به آرامش تبدیل کن، خدایا! به حق قرآن، بر من رحم کن، وآنرا برای من پیشوا و راهنما و رحمت قرار ده. خدایا! هرچه را که از آن فراموش کرده شدم، به یادم آور، و آنچه را که از آن نمی دانم، به من بیاموز، و تلاوتش را در اوقات شب و روز، روزی ام فرما، و آنرا برایم حجت قرار ده، ای پروردگار جهانیان!

دعای ختم قرآن کریم (سوم)

بَارَكَ اللهُ لِي وَلَكُمْ فِي الْقُرْآنِ الْعَظِيمِ، وَنَفَعَنِي وَإِيَّاكُمْ بِمَا فِيهِ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ. آمِينَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ.

خداوند من و شما را در قرآن کریم برکت دهد، و من و شما را بهره مند کند از آنچه که است در آن از جملهٔ آیات و ذکر حکیمانه.